

■ TRIBUNA POLITICA

Dumondas actualas e svilups futurs da nossas vischnancas

DA BARBARA JANOM STEINER,
PRESIDENTA DA LA REGENZA*

Ier ha gî lieu en l'Arena a Cazas la terza dieta da vischnancas. Var 250 representantas e represchentants da las vischnancas èn sa scuntrads ad in barat multifar d'infurmaziuns e d'ideas. L'occurrenza – che nus organisain mintga dus onns – è stada per mes departament l'occasiun d'orientar davart dumondas actualas e davart svilups futurs che pertutgan direttamain nossas vischnancas. Temas hai gî avunda. Pertutgadas spezialmain èn las vischnancas en connex cun ils svilups da la forza idraulica e dals tschains d'aua. Davart quest tema ha referì mes collega da la regenza *Mario Cavigelli*. En moda bunamain filosofica sun jau ma dumandada tgenin che saja il dretg «pretsch» per utilisar la resursa «aua», ed jau sun vegnida a la conclusiun che quel na corrisponda en l'avegnir eventualmain betg a la dretga «valur». Las discussiuns davart il tschains d'aua mussan quant difficil ch'igl è da manar sin plaun naziunal ina discussiun che pertutga (almain en il chantun Grischun) considerablamain ils interess da las vischnancas. Qua vala ina vusch grischuna unitara bler.

En moda gist uschè filosofica pudess ins ussa

davart ils cunfins dal federalismem svizzer ch'è stà ina benedicziun per la Svizra. Perquai m'engasch jau cun forza per che quest federalismem, en spezial cun tempra grischuna, vegnia rinforzà er vinavant. En quest regard ha mes departament pudì instradar e realisar ils ultims onns projects federalistics impurtants. Suenter la revisiun totala da la legislaziun da finanzas, suenter la refurma da vischnancas e dal territori e suenter la refurma da la gulivaziun da finanzas stat il proxim mais in ulteriur project impurtant sin l'agenda dal cussegl grond: La revisiun totala da la leschia da vischnancas che ha già passa 40 onns. Ina pre-deliberaziun intensiva ha gî lieu. Ussa spetg jau cun tensiun co ch'i vegn a tunar en il cussegl grond. Jau m'engasch cun plaschair e cun energia per che nossas vischnancas survegnian ina leschia moderna e bain chapaivla che tegna quint da las relaziuns grischunas e da l'autonomia communalna tradiziunalmain gronda.

Jau demuss a las vischnancas mes respect e mia renconuschienscha ch'ellas han sustegnì e realisà cun premura las refurmaz d'enfin ussa. Perquai meritan las vischnancas er che nus ans occupian seriussamain da las consequenzas. La regenza ha incumbensà l'uffizi da vischnancas d'elavurar in rapport davart l'efficacitad da la refurma da la gulivaziun da finanzas sco er davart l'efficacitad da la refurma da vischnancas. Quest ultim duai resguardar er l'olma dal pievel. Sche Vus vivais en ina vischnanca che ha fusiunà dapi l'onn 2008, lura avais Vus survegnì ils ultims dis posta da mai cun la supplica d'As participar a l'enquista da la populaziun. Da tut quai spetg jau enconuschienschas impurtantas ed jau As supplitgesch da communitgar sche pus-saivel Vossas experientias. La refurma da vischnancas è in lung process cun effects per l'avegnir. Jau sun engraziaivla che la populaziun grischuna è pronta per refurmaz. L'uman ha in basegn da relaziuns stabilas. Ma sco ch'il cusseglier federal Ber-set ha ditg ils 31 da fanadur 2017 sin il Pass dal Güglia cun ina tscherta raschun è la stabilitad il resultat da process dinamics»

* Barbara Janom Steiner è scheffa dal departament da finanzas e vischnancas.